

CINEMA I ESPORT

Organitza

Ajuntament de Lleida

Producció executiva

Suggeriments, gestió cultural

Coordina

Jordi Larios

Disseny gràfic

JM Cazares

PRESENTACIÓ

Lleida Ciutat Europea de l'Esport ens ha anat descobrint, durant aquest any, el millor dels valors estretament lligats a la pràctica esportiva i, especialment, a l'esport de base. Amb el Cicle Cinema i Esport donem un pas més i, enllaçant art i esport, ens atansem als nostres esportistes, les seves inquietuds i el dia a dia de la pràctica professional.

Tot i que els hem aplaudit, ens han fet vibrar, ens han donat tardes d'il·lusió i han dut el nom de la nostra ciutat arreu, no sempre la societat civil és conscient que darrera d'una marca, d'un gol de diumenge, d'una cistella en l'últim segon, d'un triomf o d'una derrota hi ha un esportista, una persona. I darrera de l'èxit d'un club, hi ha el treball intents de tot un col·lectiu de professionals.

Per endinsar-nos en món dels esportistes, una bona experiència seria potser calçar-nos les seves sabatilles i acompanyar-los en aquell autobús que, a hores intempestives, els desplaça d'estadi a estadi, de pavelló en pavelló i de pista en pista. Com que això no és possible, amb el cicle Cinema i Esport us oferim una mostra que ens hi aproxima: una selecció de pel·lícules triades per elles i ells, els esportistes.

Àngel Ros

Alcalde de Lleida

L'objectiu d'aquest cicle és doble: gaudir del cinema, i aproximar-nos a la història del nostre esport. Les pel·lícules que escollides presenten un ampli ventall de possibilitats: arguments al voltant de la pràctica esportiva, d'altres on l'esport és un fil conductor d'un tema social i d'altres on s'hi descriuen situacions paral·leles.

Les cinc sessions del cicle pretenen oferir una pinzellada de la visió de diferents esportistes de Lleida: des de la nova promesa del club esportiu instal·lat en l'elit com és el bàsquet, fins a un campió d'una disciplina com els escacs. Amb la tria de les pel·lícules que integren el cicle hem volgut donar una visió diferent del màxim exponent de l'esport professional, el futbol, per conèixer que passa quan són elles les que el practiquen; també podrem veure la visió d'una ex-campiona de gimnàstica i un curiós paral·lelisme sobre les competicions i els periplos per carretera. Els nostres olímpics, que han portat amb orgull el nom de Lleida internacionalment, també seran referenciats en aquest cicle.

Desitjo que aquesta iniciativa sigui tot un èxit i que gaudiu a fons de les bones històries, dels retalls de vida que tenim el privilegi de conèixer per mitjà del cinema.

COACH CARTER, de Thomas Carter

Amb els temps que corren avui en dia, quin entrenador s'atreviria a segellar el gimnàs perquè el seu equip, un dels millors de la competició, ha suspès els exàmens?

Tot i que en alguns moments esdevé excessivament previsible, la història que explica *Coach Carter*, basada en fets reals, defensa aferrissadament la necessitat que els joves s'assegurin el futur amb una bona educació, més enllà dels seus ideals, que, en aquest cas, giren entorn del món del bàsquet. La pel·lícula, de denúncia social, és una crítica evident al sistema educatiu nord-americà, on molts estudiants amb notes depriments accedeixen a la universitat perquè tenen unes qualitats esportives brillants. El poc domini que exerceixen sobre la seva ment, sobre la seva capacitat de raonar, els porta a un tipus de vida que tampoc els ajudarà a brillar en el món esportiu. La història de l'entrenador Carter, que castiga el seu equip perquè ha d'estudiar, busca obrir les portes a una realitat diferent que molts estudiants no arriben a conèixer perquè no hi veuen més enllà de les bandes, les drogues, la presó...

Alguns valors i qualitats com l'habilitat, la perseverança, la disciplina o el treball en equip es repeteixen durant tot el film, que no deixa de ser una aposta per superar-se un mateix i projectar un futur més pròsper que el present.

La relació que l'entrenador (Ken Carter, interpretat per Samuel L. Jackson) manté amb els seus jugadors, que segueixen uns estereotips rebels i desgastats, serveix per demostrar que l'esforç, la constància i l'esperit de superació poden vèncer qualsevol adversitat.

L'esportista que visqui i senti l'esport que practica pot identificar-se amb alguna situació, decisió o sentiment que es veu a *Coach Carter*. I en el meu cas, encara hi ha un altre paral·lelisme. El meu pare, com el protagonista, també m'ha entrenat i assessorat al llarg de la meua trajectòria amb el compromís que m'esforcés a la pista, però també a l'escola i en la vida.

QUINO COLOM BARRUFET (Andorra, 01/11/1988) juga com a base al Plus Pujol Lleida, cedit pel CAI Saragossa per una temporada. Aquest estiu va guanyar la medalla de bronze amb la selecció espanyola a l'Europeu sub-20. La seva trajectòria esportiva passa pel BC Andorra i el Lleida Bàsquet, clubs en els quals es va formar, i el CAI Saragossa i l'Hospitalet, en què ha competit professionalment. Ha estat internacional amb les seleccions espanyoles sub-18, sub-19 i sub-20.

COACH CARTER

(Entrenador Carter)

El film està inspirat en la vida real del controvertit entrenador de bàsquet Ken Carter, qui en el seu segon any a l'Institut Richmond de Califòrnia, i amb un equip imbatut amb 13 victòries, decideix que els seus jugadors no participaran en els propers dos partits i en el seu lloc estudiaran per als exàmens pel baix nivell acadèmic que tenen.

Any: 2004

Durada: 136 minuts. VE

Nacionalitat: Estats Units

Director: Thomas Carter

Guió: Mark Schwahn i John Gatins

Música: Trevor Rabin

Fotografia: Sharon Meir

Repartiment: Samuel L. Jackson, Robert Richard, Rob Brown, Debbi Morgan, Ashanti.

LA DEFENSA LUZHIN

És una magnífica pel·lícula de l'any 2000, basada en una novel·la de Vladimir Nabokov, dirigida per Marleen Gorris i amb John Turturro en el paper d'Alexander Luzhin, personatge molt difícil d'interpretar i només a la mida dels grans actors. Turturro ho aconsegueix plenament i desenvolupa al llarg del film la complexitat i les contradiccions de Luzhin. També són molt destacables les interpretacions dels actors secundaris (Emily Watson, Geraldine James i Stuart Wilson).

Està ambientada als anys vint, en un hotel situat a la riba del llac Como, al nord d'Itàlia, la qual cosa fa que la fotografia, els paisatges, la flora i la fauna, juntament amb un ambient de luxe, donin un ambient romàntic i captivador, d'una gran estètica visual.

Malgrat les aparences i la delicadesa del format, l'argument dibuixa una violència continguda, que acabarà per esclatar. Hi ha un paral·lelisme evident entre la vida real del personatge protagonista i la seva obsessió pels escacs.

Parlem de la part esportiva de la pel·lícula. L'elit mundial dels escacs es troba per jugar-se el Campionat del Món. Només un pot guanyar i és Luzhin qui ho aconsegueix d'una forma dramàtica i impossible en la realitat, però que dona un bon final de ficció.

Crec que hi va haver un pensador alemany del segle XIX que va dir: "Les tres coses que més activen el cervell són la filosofia, els escacs i el cafè." Com a part interessada vull dir que, amb raó o sense, els escacs continuen essent el joc intel·lectual per excel·lència.

La fortalesa mental, la capacitat de concentració i d'anàlisi, la soledat davant la presa de decisions, la superació de l'angoixa i el dubte són algunes de les capacitats que a qualsevol escaquista de nivell se li donen per suposades. Per això, els escacs són una bona eina per al desenvolupament dels nostres joves i per la qual cal apostar des de les institucions.

Però, és clar, estem parlant d'escacs . . . , la vida és una altra cosa.

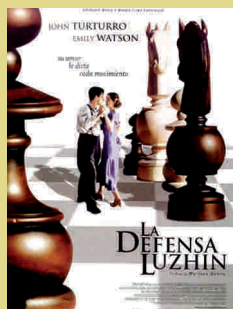

GUILLEM BACHES

És Mestre Internacional d'Escacs i, entre d'altres fites, ha estat Campió de Catalunya Absolut i Campió d'Espanya de Ràpides.

THE LUZIN DEFENCE

(La defensa Luzhin)

Ambientada a finals dels anys 20, narra la història d'un gran mestre d'escacs tímid, ingenu i apocat que viatja al nord d'Itàlia per jugar la partida de la seva vida. El talent del jove Luzhin s'havia desenvolupat durant una infantesa marcada pel tempestuós matrimoni dels seus pares, la qual cosa portà el noi a convertir una lírica obsessió pels escacs en el seu únic refugi del món exterior.

Any: 2001

Durada: 112 minuts. VOSE

Nacionalitat: Regne Unit

Director: Marleen Gorris

Guió: Peter Berry (basat en la novel·la de Vladimir Nabokov)

Música: Alexandre Desplat

Fotografia: Bernard Lutic

Repartiment: John Turturro, Emily Watson, Stuart Wilson, Geraldine James, Christopher Thompson.

PEQUEÑA MISS SUNSHINE

Pequeña Miss Sunshine és una pel·lícula emocionant, tràgica i divertida. Narra la història d'una família que s'amuntega en una furgoneta Volkswagen groga i rovellada i se'n va cap a Califòrnia, en un periple de tres dies ple d'esbojarrades sorpreses que els portarà al gran debut d'Olive, la filla petita, que després d'un cop de sort és invitada a participar al concurs Pequeña Miss Sunshine, una prova molt competitiva.

Evidentment, no és un film sobre gimnàstica, ni tan sols sobre esport, però la situació que descriu em recorda la meua experiència dins del món de la gimnàstica rítmica, el meu estimat esport, i els seus campionats. Mai m'havia sentit tan identificada mirant una pel·lícula. El millor que m'emporto de tots els anys com a esportista, incloent amistats, viatges i molts triomfs, afortunadament, és, sens dubte, la unió creada amb la meua família i el respecte que li tinc. Aquesta unió tan important, no sols per a mi sinó per a qualsevol esportista, és una sorprenent recompensa davant els obstacles i les derrotes que tot esportista viu dins una cultura obsessionada per la victòria.

"La família és el lloc on les persones aprenen a cuidar i a ser cuidades, a confiar i que es confiï en elles, a nodrir altres persones i a nodrir-se d'elles." Aquesta definició, plaguada orgullosament de la Viquipèdia, podria ser una altra bona sinopsi d'aquesta pel·lícula, que, sens dubte, desprèn humanitat i un gran afecte.

MONTSE MARTÍN

www.montsemartin.com

Gimnasta rítmica. Va formar part, des de l'any 1990, de la selecció espanyola sènior.

Va quedar classificada en tercer lloc al concurs general de la Copa del Món de Brussel·les (Bèlgica) i al Campionat d'Europa celebrat a Göteborg (Suècia), ambdós el 1990.

El 1991 va ser, per primera vegada en la història de la rítmica espanyola, medalla d'or al Campionat del Món d'Atenes.

El 1992 també va aconseguir l'or a l'Europeu de Stuttgart i la plata al Campionat del Món de Brussel·les.

LITTLE MISS SUNSHINE

(Pequeña Miss Sunshine)

Els Hoover són una família conflictiva: l'avi ensuma cocaïna i s'esbrava dient paraulotes; el pare imparteix cursos sobre l'èxit amb un fracàs clamorós; la mare no dóna l'abast; l'oncle es recupera d'un suïcidi frustrat al ser abandonat pel nuvi; el fill adolescent llegeix Nietzsche i es nega a parlar, i la filla petita, Olive, que porta ulleres i és una mica grassoneta, vol ser una bellesa. Quan un cop de sort porta l'Olive a ser convidada a participar en un concurs Little Miss Sunshine molt competitiu a Califòrnia, tota la família Hoover es reuneix per anar-hi amb ella.

Any: 2006

Durada: 101 minuts. VE

Nacionalitat: Estats Units

Director: Jonathan Dayton i Valerie Faris

Guió: Michael Arndt

Música: Michael Danna i Devotchka

Fotografia: Tim Suhrstedt

Repartiment: Steve Carell, Toni Collette, Greg Kinnear, Alan Arkin, Beth Grant.

La pel·lícula escollida ha estat *Quiero ser como Beckham*. És un film potser més encarat al tema del racisme, però també se'n poden extreure situacions en què es pot parlar de paral·lelismes de cara al dia a dia d'una noia que juga a futbol femení.

Centrant-nos en l'àmbit que ens interessa, la protagonista afronta situacions d'exclusió pel simple fet de voler jugar a futbol i fer realitat el somni d'arribar a ser com el seu ídol, David Beckham. Aquestes situacions vénen donades en gran part pels seus pares, i ho podríem traslladar a la nostra realitat (no en tots els casos), quan no veuen amb bons ulls que practiquem aquest esport. Moltes vegades hem de lluitar amb els nostres familiars perquè pensen que el futbol és cosa d'homes, encara que sigui el que a nosaltres realment ens agrada, i creuen que una noia, per molta qualitat que tingui, no en traurà res de jugar-hi, ja que no es farà famosa ni serà rica, com ho poden arribar a ser uns nens que triomfin en la seva carrera futbolística. Sobre això m'agradaria fer una petita reflexió arran de la meua experiència, i és que una persona, quan practica un esport perquè realment li agrada, és quan dóna de si el millor i no quan ho fa perquè han estat els pares els qui ho han decidit.

Seria fàcil continuar en aquesta línia si jo comencés a parlar de la meua trajectòria futbolística de 15 anys i abraçaríem molts aspectes del futbol femení, però penso que és millor parlar en representació de totes les noies del futbol femení de Pardinyes i crec que les d'altres clubs també compartirien la mateixa opinió. Són milers els nens que decideixen practicar el futbol amb l'esperança llunyana, però present en tots, d'arribar a ser un *crack* com el seu ídol, aquesta és una gran motivació per a ells. En

les noies existeix aquesta il·lusió? A la pel·lícula sembla que sí, però en la realitat no. Per què? Perquè sabem que, ara per ara, poques noies poden arribar a viure del futbol, que si juguem a futbol és perquè realment ens agrada i ens ho passem bé, malgrat que, anys enrere, algunes de nosaltres havíem estat jugant a la màxima categoria del futbol femení nacional i no vam veure augmentar el compte corrent!

És un món d'homes, però pot ser també el nostre món? Ens equípem igual, ens canviem als mateixos vestidors, juguem al mateix terreny de joc, què ens diferencia? La qualitat? Jo diria que hi ha molta qualitat en el futbol femení, però a vegades està dispersa a causa del poc suport que es rep de la societat i el poc ressò mediàtic, que penso que podria ser un gran injectant en l'avenç del futbol femení (vídeos del Youtube).

Mia Hamm i Michelle Akerses, úniques dues noies incloses a la llista dels 100 millors jugadors en la història del futbol.

Volem que hi hagi públic que ens animi i que ens valori per l'esforç que fem, tant al camp com moralment a causa de les traves que trobem dia a dia per comentar-los i males interpretacions. No volem que se'ns compari amb el futbol masculí, volem que se'ns tingui en consideració pel valor i l'entusiasme que hi posem malgrat tots els entrebancs.

DADES

Catalunya: **239** clubs amb equips femenins i els últims tres anys s'han duplicat les llicències i s'ha arribat gairebé a les **6.000**. S'està treballant en la base del futbol femení des de la FCF perquè aquest esport augmenti en poc temps i amb qualitat i que les nenes gaudeixin d'un esport que ni molt menys queda per sota del futbol masculí, senzillament té les seves propietats i no s'han de comparar, tot i que de vegades és inevitable (dades del 2007).

BEND IT LIKE BECKHAM

(Quiero ser como Beckham)

Jess té 18 anys i els seus pares volen que sigui una noia índia encisadora i convencional. Però ella només vol jugar a futbol com el seu heroi, David Beckham, l'estrella del Manchester United. Per a Jess, això significa donar puntades de peu a una pilota al parc amb els seus amics, fins que la descobreix Jules, una noia que la convida a ajuntar-se a l'equip de futbol femení local.

Any: 2002

Durada: 113 minuts. VOSE

Nacionalitat: Regne Unit-Alemanya-Estats Units

Director: Gurinder Chadha

Guió: Gurinder Chadha, Paul Mayeda Berges, Guljit Bindra

Música: Craig Pruess

Fotografia: Jong Lin

Repartiment: Parminder Nagra, Keira Knightley, Jonathan Rhys-Meyers, Anupam Kher, Archie Panjabi.

MARATÓN

Maratón és una pel·lícula que recull l'essència de l'olimpisme, entès com l'entendem ara. El meu record de la competició esportiva, dels temps en què no existien els espònsors, és un xic diferent. Vaig néixer lluny, però l'esportista, en Paganini, ho va fer a Lleida. Amb les meves sabatilles marca *Ked's* de 40 pessetes com a única eina, m'entrenava tot corrent pels camps de la Bordeta, Butsènit i Alfés. Aquesta era la meua preparació. Després de la desfilada havíem de retornar el xandall oficial, ni tan sols el podíem utilitzar en l'escalfament, i no era estrany que algú de l'expedició portés a la maleta alguna ampolla de conyac. Vendre-la en determinats països suposava un ingrés equivalent al salari de mesos. Eren altres temps, i sento certa enveja dels esportistes professionals, que poden dedicar-se exclusivament a l'esport. Enveja de veure els esportistes d'aquesta pel·lícula convertits en herois.

Tot i això, a mi l'esport també m'ha donat moltes coses, potser no econòmicament, però més valuoses: una salut de ferro, una cabellera envejable i haver voltat mig món, mig món que ara és ple d'amics. Curiosament, va ser la meua altra afició, el violí, la que em va donar un nou nom: Paganini.

LUIS GARCÍA SERNA, PAGANINI

Atleta que va desenvolupar especialitats de fons, com els 5.000, els 10.000, el cros i la maratón. Campió d'Espanya i seleccionat nombroses vegades per afrontar competicions internacionals. Va aconseguir tres medalles als Jocs de la Mediterrània. Va ser el primer lleidatà a ser seleccionat per una olimpíada, la de Roma de 1960. Però no van ser altres atletes els que el van vèncer, sinó una gastroenteritis provocada per una mariscada en mal estat.

MARATÓN

En primer lloc, m'és molt difícil d'explicar què signifiquen uns Jocs Olímpics, ja que necessites ser-hi per viure'ls. Jo he tingut la sort de participar en dos i per a mi ha estat l'esdeveniment més gran i important que he viscut, és el sentiment de viure durant 31 dies sota la mirada atenta de tot el món, des dels periodistes fins a la nostra Casa Reial, i això, per als que hi participem, és i serà sempre molt important.

Una cosa que m'agradaria recalcar dels Jocs Olímpics és l'ambient de pau i harmonia que es viu al país que munta aquest esdeveniment. La Vila Olímpica és on vivim tots els esportistes en germanor, on no tenen importància la nacionalitat, el sexe, la raça o si es viu en guerra, perquè tots hi som amb una sola finalitat: aconseguir la medalla d'or que t'ha de portar a ser el millor del planeta durant quatre anys.

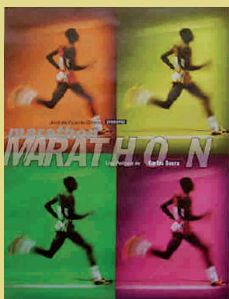
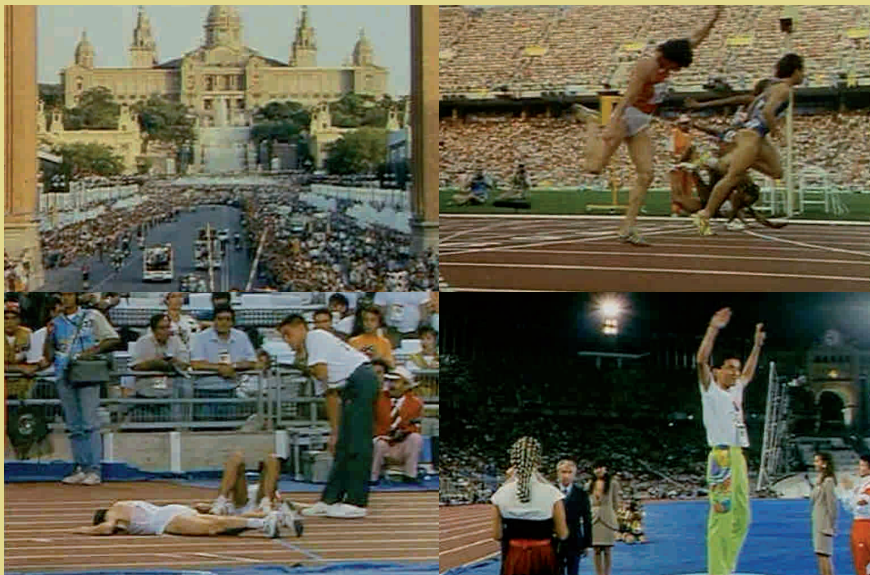

JACKSON QUIÑÓNEZ

Currículum més important de la meua carrera esportiva:

- Campió d'Espanya des del 2005 en 60 i 110 metres tanques.
- Rècord d'Espanya en 60 metres tanques, 7,52.
- Rècord d'Espanya en 110 metres tanques, 13,33.
- Medalla de bronze als Campionats d'Europa de pista coberta en 60 metres tanques.
- Finalista i 7è als Campionats del Món a l'aire lliure d'Osaka (Japó).
- Finalista i 7è als Campionats del Món de València (Espanya).
- Finalista i 8è als passats Jocs Olímpics de Pequín (Xina).

MARATÓN

Documental sobre els Jocs Olímpics de Barcelona 92, amb la marató com a fil argumental.

Any: 1992

Durada: 105 minuts. VE

Nacionalitat: Espanya

Director: Carlos Saura

Guió: Carlos Saura

Música: Alejandro Massó

Fotografia: Javier Aguirresarobe i Josep M. Civit

Aparicions: Charles Barkley, Larry Bird, Linford Christie, Janet Evans, Magic Jonson, Michael Jordan, Carl Lewis.

DOCUMENTAL

